

Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 102

1 Φεβρουαρίου 2003

Τά ὅρια τοῦ ὀρθοῦ λόγου

αίρομαι τήν εὐκίνησιν καί τή διεισδυτικότητα τοῦ «ὀρθοῦ λόγου». Τήν ἀνησυχία του γιά τήν ἀνακάλυψη τοῦ μυστικοῦ, πού ὑποστασιοποιεῖ καί συνέχει τήν κτίση. Τή διαλεκτική του, πού προωθεῖ τή γνώση καί κατακυρώνει τόν ἄνθρωπο ὡς διαχειριστή τῆς Δημιουργίας. Τό μόχθο του, πού προώθησε τίς ἐπιστῆμες καί κάλυψε τόν πλανήτη μας μέ τά λαμπρά μνημεῖα τοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ «ὀρθός λόγος», σπίθα, πού τήν ἔκρυψε μέσα μας ὁ «Ὑπερούσιος Λόγος», διαφοροποιεῖ τήν ὑπόστασή μας ἀπό τήν ἄλογη κτίση καί τήν προικίζει μέ τήν ἱκανότητα τῆς μετοχῆς στό δημιουργικό ἔργο τοῦ Θεοῦ.

Ὅμως, δέ στέργω στήν αὐθαίρετη ἀπολυτοποίηση τοῦ «ὀρθοῦ λόγου». Μῆτε συγκατατίθεμαι νά αὐτοπαραδοθῶ στήν τυραννία του. Κάπου ἐκεῖ, στήν ἐσχατία τῆς ὕλικῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ, διακρίνω νά ἐξαντλεῖται ἡ ἀντοχή του καί νά διαγράφεται, ἀχνό, ἀλλά ἐμφανές, τό καταληκτικό ὄριο τῆς ἐπικρατείας του. Ἀπό κεῖ καί πέρα ὑπάρχει τό «ἄπειρο». Τό «ἀπροσπέλαστο». Τό «ἀνεξιχνίαστο». Τό «ἀνέγγιχτο» ἀπό τίς αἰσθήσεις μας καί «ἀπερινόητο». Μῆτε ἡ τεχνολογία μας, ἡ ἐκλεπισμένη καί ἀξιοθαύμαστη, μπορεῖ νά παραβιάσει τίς πύλες τοῦ «ἀπρόσιτου» καί ἀνεξερεύνητου. Μῆτε ὁ λογισμός μας μπορεῖ νά στήσει μυστι-

κή κλίμακα καί νά αποκρυπτογραφήσει τόν κώδικα λειτουργίας του.

Εκεῖ ὑπάρχουν «*ἃ ὀφθαλμός οὐκ εἶδε καί οὐς οὐκ ἤκουσε καί ἐπί καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη*» (Α΄ Κορινθ. β΄ 9). Ἐκεῖ ἐκδιπλώνεται τό μυστήριον τῆς ἀπειρης θείας Γνώσης καί τῆς ἀνεξιχνίαστης θείας Ἀγάπης. Ἐκεῖ ἡκοῦν «*ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξόν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι*» (Β΄ Κορ. ιβ΄ 4). Ἐκεῖ κυριαρχεῖ ὄχι ἡ κατάλυση, ἀλλά ἡ ὑπέρβαση τῆς ὕλης καί τοῦ ὀρθοῦ λόγου. Τό ἔκπαγλο μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ. «*Τό Α καί τό Ω, ὁ πρῶτος καί ὁ ἔσχατος, ἀρχή καί τέλος*» (Ἀποκάλ. κβ΄ 13).

Οἱ σύγχρονοί μου παραβίασαν τήν ὀριογραμμή. Βίαια, ἀλλά ἀναποτελεσματικά. Μέ τή βεβαιότητα τοῦ ἀλάθητου ἐρευνητή καί μέ τήν ἔπαρση τοῦ κατακτητή, διακήρυξαν, πώς πέρα ἀπό τήν τερματική σήμανση τοῦ «ὀρθοῦ λόγου» δέν ὑπάρχει τό «ὑπέρλογο», ἀλλά τό «τίποτα». Δέν ὑπάρχει τό «ἄπειρο», ἀλλά τό «μηδέν». Δέν ὑπάρχει ἡ «αἰωνιότητα», ἀλλά ἡ «ἀνυπαρξία». Δέν ὑπάρχει ὁ Θεός, ἀλλά τό «χάος». Ἡ βίαιη, ἐξουσιαστική παραβίαση τῆς πύλης, πού φέρνει ἀπό τό «λογικό» στό «ὑπέρλογο», προδίδει κατάχρηση ἐξουσίας. Ὑποταγή τῶν πάντων, ἀκόμα καί τοῦ Θεοῦ, στά ἀνθρώπινα σχήματα. Σέ ἐποχή, πού ὁ ἀγρός τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας συνεχῶς διαστελλεται, ὁ ἐρευνητής ἄνθρωπος, μέ αὐθαίρετη κίνηση, περιορίσε τόν ὀρίζοντα τῆς ἀνθρώπινης ἐμπειρίας, σφράγισε ἐρμητικά τή δίοδο πρὸς τό «ὑπέρ λόγο» καί «ὑπέρ αἴσθησι» καί αὐτοφυλακίστηκε στή μέτρηση καί στή γεύση τῆς ὕλης.

Θύμα αὐτοῦ τοῦ πνευματικοῦ ἀκρωτηριασμοῦ, ὁ Ρῶσος ἀστροναύτης Πόποβιτς, πρόβαλε πρὶν κάμποσα χρόνια στά μέσα τῆς μαζικῆς ἐνημέρωσης καί ἐξαπόλυσε τήν ἀφελέστατη δῆλωση: «*Ἔσκυπα στό φινιστρίνι τοῦ διαστημοπλοίου μου καί ἔψαξα πρὸς κάθε κατεύθυνση. Πουθενά δέν ἀνακάλυψα τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ*». Ἐκεῖνος νόμισε, πώς τά εἶπε ὅλα. Πώς κατέλυσε τό παραπέτασμα, πού χωρίζει τόν αἰσθητό κόσμο μας ἀπό τόν κόσμο τοῦ μυστηρίου. Καί πώς ἀνακάλυψε, ὅτι ἡ ἀρχή καί τό τέλος εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος.

Οὔτε ἐγώ, οὔτε κανέναν ἀπό τούς συναθλητές μου στήν ἐπίγεια κούρσα, δικαιούμαστε νά ἀπολυτοποιήσουμε τό λογικό μας καί νά συνταχτοῦμε μέ τήν ἀπλουστευμένη ἀπόφανση τοῦ ἀστροναύτη. Γιατί τό ἴδιο τό λογικό μας, ὅταν δέν τό προδίδουμε ἢ δέν τό εὐνουχίζουμε, μᾶς ὁδηγεῖ, ἄδολους νοσταλγοὺς καί ταπεινοὺς προσκυνητές, στήν Πύλην τῆς «ὑπέρ πᾶσαν ἔννοιαν» αἰώνιας Βασιλείας τοῦ ἀπειρου Θεοῦ.

Εύρωπαϊκός πειρασμός (β)

Χεδιασμοί φανφαρονικοί, έξω από τό ιστορικό και πολύ περισσότερο, έξω από τό Όρθόδοξο γήπεδο. Όνειρα προσωπικής προβολής, μέ τή θολή επένδυση τής διορατικότητας και τής πανευρωπαϊκής έμβέλειας. Φτηνές προσεγγίσεις, αναλύσεις και εκτιμήσεις, πού δέν όριοθετούν γόνιμη προβληματική και, πού δέν εκβάλλουν σέ πρακτική ρωμαλέα, θυσιαστική και ιστορικά δικαιωμένα.

Όλα θολά και όλα ύποπτα, όσα άράδιασε ό Άρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, στη Σύνοδο τής Ίεραρχίας του περασμένου Όκτωβρίου, σχετικά μέ τή μετοχή τής Έκκλησίας τής Έλλάδος στην άνοικοδόμηση του «κοινοϋ εύρωπαϊκοϋ οΐκου». Μέ τό ξεφύλλισμα, άναγκάζεσαι νά κάνεις και ξετίναγμα. Καί αφαιρώντας τόν άνιστόρητο λεκτικό φόρτο, τήν οϋτοπική διαλεκτική και τόν ύπεροπτικό διάκοσμο, άνακαλύπτεις, πώς δέν άπομένει τίποτε. Καμιά συγκροτημένη προοπτική γιά εύαγγελισμό στη σύγχρονη οίκουμένη. Καμιά ρεαλιστική παρακίνηση γιά Συνοδική άπόφαση. Κανένα οϋσιαστικό άνοιγμα τής Έκκλησίας τής Έλλάδος πρós τούς διευρυμένους όρίζοντες τής ένωμένης Εϋρώπης.

Διαβάζοντας τήν έκτεταμένη περίληψη τής φλύαρης και άπροσδιόριστης εισηγήσεώς του, σημείωσα και τό ύπογραμμίζω μέ έμφαση, ότι ό Χριστόδουλος αύτοπροδίδεται ως άνιστόρητος και σφόδρα επηρεασμένος από τήν εκκοσμικευμένη πρακτική του προτεσταντικού κόσμου. Ή διαλεκτική του, οι αναλύσεις του, οι στόχοι του, όλα προδίδουν μιά παχυλή άγνοια του τρόπου παγίωσης τής χριστιανικής ταυτότητας στις συνειδήσεις των λαών τής εύρωπαϊκής ήπείρου και μιά έρωτοτροπία πρós τις έρμηνείες και τή μεθοδολογία των πολυπληθών, σημειρινών προτεσταντικών παραφυάδων.

1. Ό κ. Χριστόδουλος θεωρεί: «έκρηκτική τήν κατάσταση, πού διαμορφώνεται στον κόσμο και τή χώρα μας στην άρχή τής τρίτης χιλιετίας, μέ τήν... α) άναδιατύπωση τής ιστορίας τής Εϋρώπης,... β) τήν επίβολή μιάς πολιτικής πού άγνοεί έπιδεικτικά τή θρησκεία και τή συμβολή της στον πολιτισμό και τήν πρόοδο...».

Και τονίζει: «ότι τό μεΐζον ζήτημα είναι ή ένταξη τής Έκκλησίας μας στην Εϋρώπη, ύπογραμμίζοντας ότι αύτή μπορεί νά έπιτευχθεΐ μόνο αν γίνει

κοινή συνείδηση στη Γηραιά "Ηπειρο
ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ
συνεργάτη στήν οἰκοδόμηση τοῦ εὐρω-
παϊκοῦ οἴκου».

Προχωρώντας δέ, σκιαγραφεῖ τή δεοντολογία, πού πρέπει νά ἐπεξεργαστεῖ ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ τήν ἐξῆς φράση: «Ὁ οἶκος αὐτός δέν μπορεῖ, νά ἀρνεῖται ἀνιστόρητα τή Χριστιανική ταυτότητά του καί ἐμεῖς, μέ βάση τό Γραφεῖο τῆς Ἀντιπροσωπείας μας στίς Βρυξέλλες, μαζί μέ τούς Ρωμαιο-καθολικούς καί τούς Προτεστάντες, ὀφείλουμε νά ἀγωνιστοῦμε καί νά διατυπώσουμε τίς ἀπό αἰώνων ἀπαρασάλευτες ἀρχές, πού τά ἀρμόδια ὄργανα τῆς Ε. Ε. ἔχουν ὑποχρέωση νά λάβουν ὑπ' ὄψιν τους, ὅταν θά συντάξουν καί θά ψηφίσουν τό νέο Εὐρωπαϊκό Σύνταγμα...».

Ἡ ἀγωνία του ἀνοίγει δυό προοπτικές χρέους. Τήν πίεση πρὸς τούς παράγοντες, πού σχεδιάζουν τό Σύνταγμα τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης, νά μνημονεύσουν, ὅτι ἡ πολιτιστική ἀνθοφορία τῆς ἡπείρου μας ἔχει τίς ρίζες της στό Χριστιανισμό. Καί τήν εἰσήγηση, νά θεμελιώσουν τό νέο Σύνταγμα στίς «ἀπό αἰώνων ἀπαρασάλευτες ἀρχές», πού διαφυλάσσονται στό θησαυροφυλάκιο τῆς Ἐκκλησίας.

Στίς δυό αὐτές πρωτοβουλίες ἐξαντλεῖται ἡ προσωπική του ἀγωνία καί ὀριοθετεῖται τό πλάτος καί μήκος καί βάθος τοῦ χρέους ὁλόκληρης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Χριστόδουλος μιλάει στήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλά δέν ἀπευθύνεται στήν καρδιά τῆς Ἐκκλησίας. Δέν τόν συνέχει ἡ ἱστορική πραγματικότητα, ὅτι ἡ πορεία τῆς Ἐκ-

κλησίας πρὸς τόν κόσμο ξεκίνησε ἀπὸ τό Ἀνώγειο τῆς Πεντηκοστῆς. Καί δέν τόν νευρώνει ἡ Ἀγιοπνευματική φόρτιση καί τό ἐπισκοπικό χρέος, ἡ πορεία πρὸς τήν Εὐρώπη καί πρὸς ὁλόκληρη τήν Οἰκουμένη νά εἶναι μιά προέκταση τῆς Πεντηκοστῆς. Διακήρυξη ἀνόθευτη τῆς Εὐαγγελικῆς ἀλήθειας. Μεταφορά τῆς λυτρωτικῆς Χάριτος. Μεταποίηση τῶν σημερινῶν κοινωνιῶν τῆς ἐκμετάλλευσης σέ χαρισματικές κοινωνίες ἀγάπης.

Στό Εὐρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθηλώνει τό ἐνδιαφέρον του καί στοχεύει τό τόξο του ὁ Ἀρχιεπίσκοπος. Στό Κέντρο διοίκησης τοῦ «κοινοῦ οἴκου». Ζητάει νά τό κατακτήσει. Νά τό κάνει συνεργάτη του. Ἴσως καί... ὑποτακτικό του. Τό κατηγορεῖ γιά τήν ἐπιπόλαιη ἀναδιατύπωση τῆς ἱστορίας τῆς Εὐρώπης. Καί γιά τήν ἀδικαίωτη ἐπιμονή του νά μή συμπεριλάβει στίς ἀναφορές του τή χριστιανική ταυτότητα τοῦ πολιτισμοῦ μας. Σαλπίζει ἀγώνα. Γιά τήν ἐπιβολή σεβασμοῦ στά ἀναπαλλοτρίωτα ἱστορικά δεδομένα. Γιά νά πειστοῦν οἱ καλοπροαίρετοι, ἀλλά ἄγευστοι τοῦ χριστιανικοῦ βιώματος ἡγέτες καί νά μεταπειστοῦν οἱ σκληροπυρηνικοί τοῦ ἀθεϊσμοῦ, νά ὁμολογήσουν τήν ἀξία καί τή γονιμότητα τῆς χριστιανικῆς παράδοσης. Καί γιά νά τῆς ἀναγνωρίσουν δικαίωμα κυρίαρχης συμμετοχῆς στήν οἰκοδόμηση τοῦ μετανεωτερικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἀλλά, μέ δεδομένα: α) τή συνειδησιακή ἀποξένωση τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν τῆς σημερινῆς Εὐρώπης ἀπὸ τὰ πνευματικά βιώματα, β) τήν ἐσκεμμένη ἀπομόνωση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ σχεδιαστικοῦ μηχανισμοῦ ἀπὸ τόν οὐσι-

αστικό πλοῦτο τοῦ Χριστιανισμοῦ καί γ) τόν προσανατολισμό ὄλων τῶν δυνάμεων καί ὄλων τῶν προγραμμάτων πρὸς τὴν πολιτικοοικονομική καί μόνο συνεργασία τῶν λαῶν τῆς γηραιᾶς ἡπείρου, ποῖο νόημα καί ποιά ἀποτελεσματικότητα μπορεῖ νά ἔχει ἡ ἐπίδειξη τῆς κάρτας τῆς ἱστορικῆς ταυτότητας; Ποιά ἐξυπηρέτηση στὴν ἀνθρώπινη ὕπαρξη καί ποιά συμβολή στὴν πολιτιστική ἀνάπτυξη θά εἰσφέρει ἡ τυπική ἀναγραφή, στοῦ Σύνταγμα τῆς ἐνωμένης Εὐρώπης, τῆς ἀλήθειας, ὅτι οἱ ρίζες τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ ποτίστηκαν ἀπὸ τὸ καθαρό νερό τῆς εὐαγγελικῆς διδαχῆς καί ὅτι, ἂν σήμερα μποροῦμε νά μιλάμε γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια καί γιὰ τὴν ἐλευθερία σχεδιασμῶν καί ἐπιλογῶν, τὸ χρωστᾶμε στὴ μακραίωνη χριστιανική καλλιέργειά μας καί στὴν ἀναστροφή μας μέ τίς ἁγιασμένες προσωπικότητες τῆς Ἐκκλησίας μας;

Ὁ Χριστόδουλος χτυπάει λάθος πόρτα. Κρατώντας στοῦ χέρι τὴν χριστιανική ταυτότητα, πού τὴν τίμησαν οἱ γενιές τῶν ἡρώων καί τῶν ἁγίων, ζητάει νά περάσει τὸ κατώφλι τῶν ὀργανισμῶν, πού διασκέπτονται καί ἀποφασίζουν στοῦ θολοῦ κλίμα τῆς ἀθείας. Καί μέ τὴν καταχώριση τοῦ ἀριθμοῦ τῆς θρησκευτικῆς ταυτότητας στὰ κατὰστικὰ τῶν ἄθρησκων καί τῶν ἄθεων, πιστεύει, πὼς μπορεῖ νά μεταστρέψει τὸ ἱστορικό ρεῦμα καί νά τὸ ξαναφέρει στοῦ πλατὺ κανάλι τῆς ἀτίμητης Ὁρθόδοξης Παράδοσης.

Εἶναι αὐτόδηλο, ὅτι μέσα στοῦ σημερινό, ἀθεϊστικό κάδρο, ἡ ἀναγραφή θά εἶναι ξερός τύπος. Δέ θά ἐπηρεάζει τίς ἐξελίξεις. Δέ θά ζωογονεῖ τὸ δέντρο τῆς ζωῆς. Καί δέ θά γράφει ἱστορία.

Αὐτὴ τὴ στιγμή, οἱ δομές τῆς ἐνωμένης Εὐρώπης, οἱ θεσμοί καί τὰ πρόσωπα, ἔχουν ἀπλωμένες τίς ρίζες τους, ὅχι στοῦ γόνιμο ἀγρὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀλλὰ στοῦ τεχνητό ὑπόστρωμα τῆς ἀθείας. Τὰ ἀθεϊστικά συστήματα, πού διακινήθηκαν, μέ τραχύ λόγο καί μέ ἀλόγιστη ἐπιθετικότητα ἀπὸ τὸ δέκατο ὄγδοο, ἴσαμε τὸν εἰκοστό αἰῶνα, διαμόρφωσαν καταστάσεις καί παγίωσαν νοοτροπίες, πού δέ συνταιριάζονται μέ τὸ ἥθος καί μέ τὴ λάμψη τῶν παραδειγμάτων τῶν ἁγίων μας. Καί μόνο οἱ σκληρότητες καί οἱ ἀνταγωνισμοί καί οἱ ταξικοί ἀγῶνες καί οἱ πόλεμοι, πού αἵματοκύλησαν, σέ πολλές φάσεις, τὴν ἀνθρωπότητα, κατὰ τὴ διαδρομὴ τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα, ἄρκοῦν γιὰ νά δώσουν τί στίγμα τῆς ἀπομάκρυνσης ἀπὸ τὴ χριστιανική πνευματική καί πολιτιστική κληρονομιά. Προσδιορίζουν τὴν ἔκταση τοῦ ἐκβαρβαρισμοῦ καί τοῦ ἐκχυδαϊσμοῦ, πού ἐπιβλήθηκε στίς συνειδήσεις μας καί στὴν πρακτική μας.

Ὁ δανεισμός τῆς χριστιανικῆς ταυτότητας στοῦ Σύνταγμα, πού συναρμολογεῖται στοῦ συνεργεῖο τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀθείας, θά ἀποτελέσει ἄνομη σύμπραξη. Ἐτικέτα ψευδεπίγραφη. Θά διαφημίζει χριστιανικό, αὐτό, πού δέν εἶναι. Θά ἐμφανίζει διάδοχη ἱστορική σελίδα τοῦ χριστιανισμοῦ, ἓνα κατασκευάσμα, πού φέρει, ἀπὸ γεννησιμιοῦ του, τὴ σφραγίδα τῆς ἀπανθρωποποίησης, τῆς ἀποπνευματοποίησης καί τῆς διαφθορᾶς. Ἄν αὐτὴ ἡ ἐτικέτα, τελικά, ἐπικολληθεῖ στοῦ συμβόλαιου τῆς εὐρωπαϊκῆς προσέγγισης, θά σηματοδοτήσῃ συνεταιρισμό ἀσύμβατων μεγεθῶν καί μετοχὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ στίς εὐθύνες, γιὰ τὴ σημερινή πνευ-

ματική παρακμή και γιά τήν έκδηλη και άνεπίστροφη διαφθορά, πού κατατρώνει τίς σάρκες του πολιτισμοῦ μας.

Ἄν διάβαζε ἱστορία καί εἰδικά ἐκκλησιαστική ἱστορία, θά εἶχε μπροστά του καθαρή τήν εἰκόνα τῶν μακρῶν καί περιπετειωδῶν ἐξελίξεων. Τή θυσιαστική ὁδοιπορία τῆς Ἐκκλησίας στό τραχύ μονοπάτι τῆς ἱστορίας. Καί τή βάνανυση συμπεριφορά τῆς ἀγέρωχης κοσμικῆς ἐξουσίας, πού ἔλουσε στό αἷμα τῶν μαρτύρων τό χιτώνα τῆς Ἐκκλησίας.

Τήν πολυτιμότερη παράδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ, τόν ἀτίμητο αὐτό ὁδηγητικό ἄξονα, πού καθοδηγήσε ἐπί αἰῶνες τήν οἰκουμένη, σφυρηλάτησε προσωπικότητες ὑπέρτατου ἠθικοῦ κάλους καί πλούτισε τόν ἀνθρώπινο πολιτισμό μέ ἀπαράμιλλα δημιουργήματα, δέν τή δημιούργησαν οἱ «Χάρτες» καί τά «σύμφωνα» καί οἱ κρατικές ἐπεμβάσεις στίς συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων. Ἡ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τό βίωμα τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἡ πορεία ἐναγώνιας ἀναζήτησης τῆς κάθε μιᾶς ὑπαρξης καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκογένειας στό σύνολό της. Τό προσωπικό ἄνοιγμα τῶν ψυχῶν στή θεϊκή Ἀποκάλυψη. Ἡ κοινωνία μέ τήν ἀλήθεια. Καί ἡ ἐμπειρία τῆς ζωῆς, πού ὑπερνικάει τήν προσκόλληση στήν ὕλη καί τήν ἐγωπάθεια καί δίνει, σέ κάθε στιγμή, τό στίγμα τῆς ὑπέρβασης, τῆς ἀγάπης καί τῆς θυσίας. Ὅλα αὐτά πραγματοποιήθηκαν καί πραγματοποιοῦνται ἔξω ἀπό τά αὐτοκρατορικά δώματα καί τά κοινοβούλια. Γύρω ἀπό τό Θυσιαστήριο τῆς Εὐχαριστίας καί μέσα στό Θυσιαστήριο τῶν ψυχῶν.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Ἡ παρουσία Του. Ἡ διδαχή Του. Ἡ σταυρική Του Θυσία. Ἡ ἔκχυση τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Ἡ πορεία τῶν ἀγίων Ἀποστόλων μέσα στίς ἐγκλωβισμένες κοινωνίες τῆς εἰδωλολατρίας. Ὁ μόχθος τοῦ κηρύγματος. Ἡ μεταμόσχευση τῆς ἐμπειρίας τῆς ἀγάπης. Ἡ θεμελίωση τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ εὐωδία καί ἡ λάμψη τῆς ἀγιότητος. Ἡ πιστότητα στήν ἀλήθεια καί στήν ἀφοσίωση. Ἡ γενναία ἄρνηση ὑποταγῆς στή θεοποιημένη κοσμική ἐξουσία. Ἡ ἀποδοχή τοῦ μαρτυρίου. Ἡ «πορφύρα» τοῦ αἵματος. Ὁ ἄλλος κόσμος. Ἡ καινή κτίση τοῦ Θεοῦ μέσα στά σκοτάδια καί στή διαφθορά τοῦ εἰδωλολατρικοῦ καί τοῦ νεοειδωλολατρικοῦ περιβάλλοντος.

Ἄν θά ἤθελε κανεῖς, «πετόντι καλάμω», νά μνημονεύσει τοὺς παράγοντες, πού σμίλεψαν τή χριστιανική ταυτότητα τῆς Εὐρώπης καί ὁλόκληρης τῆς οἰκουμένης, δέ θά περνοῦσε τή γραφίδα του ἀπό τά μεγαλοπρεπή ἀνάκτορα τῶν αὐτοκρατόρων. Μήτε θά χανόταν μέσα στά ἀρχεῖα τῶν Κοινοβουλίων, ψάχνοντας νά ἀνακαλύψει καί νά ἀποσπάσει τίς μεγάλες ἀποφάσεις καί τίς ἡρωϊκές πρακτικές, πού διαμόρφωσαν τή χριστιανική συνείδηση στίς καρδιές τοῦ λαϊκοῦ φυράματος. Οἱ ἐξουσίες τοῦ κόσμου δέ μπόρεσαν νά διακρίνουν τό πνεῦμα καί τό βίωμα, πού ἔφερε ἡ σάρκωση τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἐμείναν στήν ἄρνηση. Στήν ἀπόρριψη καί στόν πόλεμο.

Ἀκόμα καί ἡ μεγάλη στροφή, πού σημειώθηκε στό πρῶτο τεταρτημόριο τοῦ τέταρτου αἰῶνα, ἡ διακοπή, δηλαδή, τῶν σκληρῶν διωγμῶν καί ἡ ἐπίσημη ἀναγνώριση τοῦ Χριστιανισμοῦ,

δέν ήταν ο κύριος συντελεστής στη διαμόρφωση της χριστιανικής ταυτότητας. Ήταν μία σελίδα σημαντική στην παγκόσμια ιστορία. Άλλά δέν ήταν ή σφραγίδα, πού έκανε τίς καρδιές νά συντονίζονται καί νά συναποδέχονται τά μηνύματα του Σταυρου του Χριστου και νά συμπορεύονται μέσα στη Χάρη του σταυρωμένου Ίησου καί στην κοινωνία του Πνεύματος.

1. Ή χριστιανική ταυτότητα γράφτηκε, σφραγίστηκε καί βιώθηκε μέσα στη χαρισματική ατμόσφαιρα της Θείας Εύχαριστίας. Στην κοινή Τράπεζα των μαθητών του Ίησου. Εκεί, πού ενεργοποιείται ή Θυσία του Γολγοθά καί αδελφοποιούνται όλοι καί έντάσσονται στο ένα καί μοναδικό Σώμα της Έκκλησίας. Ή πεποίθηση, ότι όλοι είμαστε «*σώμα Χριστου καί μέλη έκ μέρους*» (Α΄ Κορινθ. ιβ΄ 27), μεταλαμβάνουμε, ο ένας πλάι στον άλλο, την ύπερούσια Τροφή καί γινόμαστε «*κλησεως έπουρανίου μέτοχοι*» (Έβρ. γ΄ 1), εΐναι ή κληρονομιά, πού την παραλάβαμε από τους Πατέρες μας καί πού τη διατηρούμε μέ εύλάβεια, αποφασισμένοι νά την παραδώσουμε αλώβητη στις γενιές, πού θά μās διαδεχτούν. Αυτή ή πεποίθηση καί αυτή ή απόφαση αποτελούν την ταυτότητά μας. Τό θησαύρισμά μας. Την παράδοσή μας, πού διακινείται στις τροχιές της ιστορίας.

2. Τή χριστιανική μας Ταυτότητα την έγραψαν, μέ τό μόχθο τους καί μέ τό αίμα τους, οι μεγάλοι άγιοι της Έκκλησίας μας. Όχι μέ συμβατικές διακηρύξεις. Μήτε μέ πράξεις συμβιβασμού καί συνθηκολόγησης μέ τους δυνάστες του κόσμου. Άλλά μέ την

άφοσίωση στο Πρόσωπο του Ίησου Χριστου. Μέ την πιστότητα στην αλήθεια καί στην άγάπη. Μέ τό διαυγές ήθος τους. Μέ τον ήρωισμό. Μέ την αὐταπάρνηση. Μέ τό μαρτυρικό δρασκελισμά τους στην αἰωνιότητα.

Τά παραδείγματα πολλά. Δυσεξαρίθμητα. Έμπνέουν θάμβος. Καί αιχμαλωτίζουν «*πάν νόημα εἰς την υπακοήν του Χριστου*» (Β΄ Κορινθ. ι΄ 5).

Ένδεικτικά, από τον τέταρτο αἰώνα, τον αἰώνα των μεγάλων φωστήρων της Έκκλησίας, αποσπώ τή σεπτή εἰκόνα του Μεγάλου Βασιλείου. Του ποιμένα, πού μέ τό σύντομο πέρασμά του άφησε ίχνη ανεξίτηλα καί δημιουργησε παράδοση άξιοσέβαστη. Ο Μέγας Βασίλειος δέ συνεργάστηκε μέ την κοσμική έξουσία. Δέν έπιβλήθηκε μέ τή χλιδή, πού την περιφρόνησε, όσο περιφρονούσε τό διάβολο. Δέν έδειξε τελετουργικά άμφια, ικανά νά θαμπώσουν τους έραστές της πολυτέλειας. Δέν κατοίκησε σέ σπίτι, πού καί μόνο γιά την έπισκευή του, άπαίτησε άστρονομικές δαπάνες. Δέ βάδισε μέ ύφος άγέρωχο, δανεισμένο από τά παλάτια της άνατολής. Δέν άνέβασε τον τόνο της φωνής του, πάνω από τή γραμμή της εὐπρέπειας καί της ταπεινοφροσύνης. Ήταν, σέ όλα του, τό μέτρο της άρετης. Γιατί, όπως τό έλεγε ο Ίδιος: «*Μεσότης καί συμμετρία τις ή άρετή, αἱ δέ έφ' έκάτερα την άρετήν έκβαίνοντα υπερβολαί καί έλλείψεις, άμετρία καί αίσχος*» (Έρμηνεία εἰς τον Ήσαϊαν). Τό φρόνημά του καί τό ήθος του έκδηλώθηκαν έπιβλητικά, όταν ο έπηρμένος κοσμικός άρχοντας, ο έπαρχος Μόδεστος, τον άπέιλησε μέ δήμευση της περιουσίας του, μέ έξορία, μέ θάνατο. Έκεϊνος, άτάραχος, βράχος πίστης

καί ἀφοσίωσης στόν Ἰησοῦ Χριστό ἀπάντησε: Δέ μέ κάμπτουν οἱ ἀπειλές σου. Περιουσία δέν ἔχω, γιά νά δημεύσεις. Τήν ἐξορία δέν τήν φοβᾶμαι, γιατί «τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καί τό πλήρωμα αὐτῆς». Ὁ θάνατος δέν μέ τρομάζει, γιατί θά μέ φέρει κοντά στόν ἀγαπημένο μου Ἰησοῦ. Ἡ ἀπάντηση αὐτή ἄφησε ἐμβρόντητο τόν ἔπαρχο. Καί, ταυτόχρονα δημιούργησε παράδοση μέσα στήν Ἐκκλησία. Αὐτή ἡ γενναιότητα, αὐτή ἡ ἀποδέσμευση ἀπό ὅλα τά ὕλικά καί ἡ ἀξιολόγηση ὡς ὑπέρτατου θησαυροῦ τῆς κοινωνίας μέ τόν σταυρωμένο Κύριο, ἔγραψε ἀληθινή ἱστορία καί διατηρήθηκε στό θησαυροφυλάκιο τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἀναπαλλοτρίωτη κληρονομιά καί ὡς παράδειγμα γιά μίμηση. Οἱ αἰῶνες πέρασαν. Ἀλλά ἡ κληρονομιά ἔμεινε. Ἀποτυπωμένη στίς καρδιές. Ταυτότητα ἀληθινῆ τοῦ πιστοῦ λαοῦ. Πιστοποιητικό γνησιότητας καί κάρτα ἀναγνώρισης καί ἀξιολόγησης τοῦ Χριστιανισμοῦ στό σύνολό του.

Συνοδοπόροι, φορεῖς τῆς ἀτίμητης ἐκκλησιαστικῆς παράδοσης, διακρίθηκαν πολλοί κατά τήν κρίσιμη ἱστορική καμπή τοῦ τέταρτου αἰώνα, πού ἡ Ἐκκλησία περνοῦσε ἀπό τά Ἀμφιθέατρα τῶν διωγμῶν καί τίς Κατακόμβες, στόν ἀνοικτό ὁρίζοντα τῆς ἐλευθερίας. Καί ἡ ἀλυσίδα τῶν σκυταλοδρομῶν συνεχιστῶν δέ διακόπηκε ἴσαμε τήν προβληματική ἐποχή μας. Σέ κάθε φάση τῆς ἱστορίας, σέ κάθε δύσκολη καμπή τῆς πανανθρώπινης διαδρομῆς, ὁ Θεός ἔστηνε καί στήνει τούς ἥρωες, πού διακρατοῦν στήν ψυχή τους τήν Παράδοση καί γίνονται ἐμπνευστές καί διαμορφωτές τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνεί-

δησης καί τοῦ πνεύματος τῆς ὁμοφωνίας.

Καί κατά τόν ταραγμένο εἰκοστό αἰώνα, καί μέσα στά ὅρια τῆς ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας περπάτησαν ἅγιοι, πού σηματοδότησαν τά ὅρια καί τήν ποιότητα τῆς Παράδοσης καί σφράγισαν μέ τά σημάδια τῆς Ὁρθόδοξης Ταυτότητας τόν ἑλληνικό λαό.

Ποιός μπορεῖ νά ἀμφισβητήσει, πῶς ἀχθοφόρος τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσης, πού ἀνέλαβε τό ἱερό διακόνημα κατὰ τίς ἀρχές τοῦ περασμένου αἰώνα καί ἐξακολουθεῖ νά τό ἀσκεῖ μέ ἀκατάβλητη δύναμη, εἶναι ὁ μαρτυρικός ἅγιος Νεκτάριος; Ὁ Ἐπίσκοπος, πού διατηρεῖ τήν ἡγετική του θέση καί μετά τήν ἐκδημία του καί πρωτοπορεῖ κρατώντας ψηλά τήν Ταυτότητα τῆς Ὁρθοδοξίας καί τό προσκλητήριο τῆς πιστότητας;

Καί ποιός μπορεῖ νά ἀρνηθεῖ τό πιστοποιημένο γεγονός, ὅτι ὁ σεπτός καί μακαριστός Μητροπολίτης Λαρίσης Θεολόγος ἔγινε καί αὐτός, μέ τή μαρτυρική προσφορά του στήν Ἐκκλησία, σηματοδότης τῆς Παράδοσης καί φύλακας τῆς Ταυτότητας;

Ἀλλά δέν εἶναι μόνο οἱ δύο. Αὐτοί, σηκώνοντας μέ φωτισμένη συνείδηση καί μέ συνέπεια τόν προσωπικό τους σταυρό καί λιτανεύοντας μέ βαθειά εὐλάβεια τά βιώματα τῶν ἁγίων, ἀναδείχτηκαν φωστῆρες. Ἀποτύπωσαν τή σφραγίδα τους στά διαπιστευτήρια τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Συσπείρωσαν τό λαό στήν ἐμπειρία τῆς Εὐχαριστιακῆς κοινωνίας. Καί ἔκαναν τό περιεχόμενο τῆς Παράδοσης σημερινή, δυναμική πραγματικότητα. Ἀλλά ὑπῆρξαν καί ἄλλοι πολλοί, πού κινήθηκαν στούς ἴδιους ἱστορικούς δρόμους, μέ

σεβασμό στην Παράδοση και μέ καταπληκτική έπιρροή στο έπώνυμο και στο άνωώνυμο πλήθος. Άποδεσμευμένοι από τούς μηχανισμούς τών κοσμικών έξουσιών, μέ μόνη δέσμευση τήν άγάπη στο σταυρωμένο Κύριο, έδωσαν τό στίγμα τους και βοήθησαν τούς όδοιπόρους τής ζωής νά έκτιμήσουν τά θησαυρίσματα τής Έκκλησίας και νά κρατήσουν μέ πιστότητα τήν Ταυτότητα του πιστού μέλους Της. Σ' αυτούς χρωστάμε τήν πνευματική συνοχή μας. Άπ' αυτούς άντλοΰμε τούς «κάνόνες τής πίστης» και τά δείγματα τής άληθινής χριστιανικής γραφής. Μέ αυτούς συμπορευόμαστε. Και στά δικά τους πρόσωπα διακρίνουμε τόν αντικατοπτρισμό τής λάμψης τών άγίων Άποστόλων και τών άγίων Πατέρων μας.

Ό Άρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, άνιστόρητα, χτυπάει άσταμάτητα τίς πόρτες τών κοσμικών έξουσιών και έκλιπαρεί τούς εύρωπαϊκούς και τούς διεθνείς Όργανισμούς, νά έντάξουν στά προγράμματά τους τήν προβολή και τήν έπιβολή τής Έκκλησιαστικής μας Παράδοσης. Δείχνει νά μήν πιστεύει στη δυναμική τής άγιότητας. Άλλά νά βρίσκεται καθηλωμένος και έξαρτημένος από τούς μηχανισμούς τής διπλωματίας και από τούς έλιγμούς τών σκοτεινών παρασκηνίων. Φωνάζει, όρύεται, σκούζει, τσιρίζει, άπαιτώντας τήν κοσμική άναγνώριση τής Έκκλησίας. Τήν κατάφαση και τή συνέργεια εκείνων, πού, έξ αίτίας τής καταγωγής τους και τής ένταξης του στά έργαστήρια του πολιτικοοικονομικού και μόνο σχεδιασμού, είναι άπληροφόρητοι και άνυποψίαστοι σχετικά

μέ τό περιεχόμενο τής Όρθόδοξης Παράδοσης και άπρόθυμοι νά συμβάλουν στην προβολή της και στην άξιοποίησή της.

Έκτροχιασμένος ό ίδιος ό Άρχιεπίσκοπος, δέν έχει τή δύναμη και τό κύρος νά δώσει μήνυμα. Τά τσιρίσματά του πέφτουν στο κενό. Ή διαφημιστική προβολή τής Όρθόδοξης ταυτότητας συναντάει τό τείχος τής άδιαφορίας. Ή πρόκληση στά θεσμικά όργανα τής πατρίδας μας και του Εύρωπαϊκού οίκου μας, είναι ένα ξένο έμβατήριο, τονισμένο σέ ήχους άπόκοσμου. Έκεϊνος δέν έχει έξοικειωθεί μέ τή γλώσσα τών άποχρωματισμένων θρησκευτικά κοσμικών παραγόντων. Και εκείνοι δέν είναι σέ θέση νά συλλάβουν τήν άξία τής Όρθόδοξης Παράδοσής μας και τήν άναγκαιότητά της στην οικόδόμηση τής σύγχρονης ζωής.

Οί σχεδιασμοί του, πού τούς προβάλλει ως τή «μείζονα» άναγκαιότητα τής στιγμής, είναι άνεδαφικοί και έξω-παραδοσιακοί. Δέν έμπλουτίζουν τά κοσμικά κέντρα άποφάσεων. Και δέν καθοδηγοΰν τό λαό.

Άν, όραμά του ήταν ή τροφοδοσία τής έπικαιρότητας μέ τόν παραδοσιακό πλοΰτο, θά έπρεπε νά φωτίσει τήν Παράδοση μέ τό λόγο και μέ τήν πράξη. Νά μελετήσει προσεκτικά τήν έκκλησιαστική ιστορία. Νά ξεχωρίσει τά ύποδείγματα τής ζωής και τής ποιμαντικής τών μεγάλων Πατέρων. Νά τά έντάξει στον προσωπικό του άγώνα. Νά άποσυρθεί από τό καρτέλ τής χλιδής. Νά περιβληθεί «σάκκον» και νά καθήσει «έπί σποδοΰ» (Ίωνά γ' 6). Νά παρατήρει τά τσιρίσματα και τά σχήματα του άύτοθαυμασμού. Και νά γίνει ό ίδιος κρίκος τής Παράδοσης τών άγίων Πατέ-

ρων μας. Νά δείξει, μέ τήν πράξη του, τί θά πεῖ ἐκκλησιαστική ἐμπειρία. Καί νά ἀναδείξει γύρω του διακόνους τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσης, πού δέ θά σκανδαλίζουν μέ τόν ἀνώμαλο βίο τους, ἀλλά θά στέκονται ὀρόσημα τῆς διαδοχῆς τῆς ἀγιότητος μέσα στήν πολυκύμαντη ἀνθρώπινη ἱστορία.

Μιά τέτοια στροφή μπορεῖ νά ἰσχυροποιήσῃ τήν Ταυτότητα τοῦ λαοῦ μας καί νά καταστήσῃ ἀνώφελες τίς προσπάθειες διαγραφῆς της ἀπό τίς καρδιές καί ἀπό τήν καθημερινότητα. Μπορεῖ νά ζωογονήσῃ τά μαραμένα φύτρα. Καί νά φέρῃ τήν ἄνθηση. Τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Τή χάρη τῆς Πεντηκοστῆς. Τήν ἀνακαίνιση τῶν ψυχῶν. Τήν οἰκοδομή τῆς «σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος καί οὐκ ἄνθρωπος» (Ἑβρ. ἡ' 2).

Ἡ σημερινή πρακτική τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, τόν φέρνει ἔξω ἀπό τήν ὀριοθέτηση τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσης. Στά πρότυπα τοῦ Προτεσταντισμοῦ. Στίς δραστηριότητες, πού δέν ἔχουν τό ἄρωμα τῆς Ὁρθόδοξης πνευματικότητας, ἀλλά διακινούνται καί διαπλέκονται στό στίβο τῆς πολιτικῆς καί τῆς οἰκονομικῆς ἀναμέτρησής.

Τό αἶτημα νά γίνῃ δεκτὴ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὡς τροφοδότης τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ μυρίζει προτεσταντισμό. Γιατί δέν περιέχει καμμιὰ ἄλλη παράμετρο, παρά μόνο τήν ἀπαίτηση νά παρακάθεται ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας (γράφει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος) στίς συνελεύσεις τῶν ἀνώτατων διοικητικῶν κλιμακίων τῆς Εὐρώπης καί νά τοῦ παραχωρεῖται ἡ εὐχέρεια τῆς εἰσήγησής καί

τό δικαίωμα τοῦ βέτο. Νά κάνει προτάσεις καί νά σφραγίζει τίς ἀποφάσεις.

Οἱ προτεσταντικές ὁμάδες, στερημένες τῆς δυναμικῆς Εὐχαριστιακῆς ἐμπειρίας, κινοῦνται, ἀνεπιτυχέστατα, σέ αὐτό τό τεραίν. Ἀπομονώνουν κάποια ἀπό τά κοινωνικά προβλήματα, πού ἀπασχολοῦν τίς λαϊκές μάζες καί τά χρησιμοποιοῦν σάν ἠλεκτρόδια γιά νά διεγείρουν τήν ἐπαναστατικότητά τους. Σηκώνουν σημαία ἀγώνα. Καί καλοῦν σέ συστράτευση. Εἶναι χαρακτηριστικό, ὅτι, στά διάφορα μῆκη τοῦ πλανήτη μας, οἱ χριστιανικές κοινότητες, πού βρίσκονται μέσα στόν λογοκρατούμενο καί ἐκκοσμικευμένο περίβολο τοῦ Προτεσταντισμοῦ, δέν ἔχουν ἄλλη δοκιμὴ Πνεύματος Ἁγίου καί γεύση ζωῆς, παρά μόνο τήν κοινὴ ἀντιμετώπιση κάποιων χρόνιων ἢ ἐποχιακῶν πληγῶν, πού ὑποκλέπτουν τήν ἀπόλαυση τῆς εὐμάρειας καί τῆ χαρὰ τῆς κοσμικῆς καταξίωσης. Θέματα, πού τὰ διαχειρίζεται ἡ πολιτικὴ καί προβλήματα, πού τὰ δημιουργεῖ ἡ ἀκόρεστη δίψα τῆς πλουτοκρατίας καί τό καλοστημένο γκέτο τῆς ἐκμετάλλευσης, γίνονται ἐφαλτήρια τῶν ἀγώνων γιά τοὺς ἀνθρώπους, πού εἶναι ἐνταγμένοι στά ἀποκομμένα καί ἀπομονωμένα κλιμάκια τοῦ Προτεσταντισμοῦ καί προσδιορίζουν τό ἀντικείμενο καί τὴ μέθοδο τῶν προσπαθειῶν τους.

Καί, ὅπως θά τό περίμενε κανεὶς, ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀγῶνες μένουν ἄκαρποι. Γιά τόν ἀπλούστατο λόγο, ἐπειδὴ τὰ κέντρα ἀποφάσεων τοῦ Προτεσταντισμοῦ δέν ἔχουν πρόσβαση καί δέν ἀσκοῦν ἐπιρροή στά περιφερειακά καί στά διεθνή πολιτικά κέντρα ἀποφάσεων. Οἱ θρησκευτικές μειονότητες μελετοῦν τὰ προβλήματα, σχεδιάζουν

μιά δράση, γράφουν χαρτιά, συντάσσουν προκηρύξεις, αλλά όλα αυτά διοχετεύονται στα καλάθια των άχρηστων, πού διατηρούν οι ισχυροί της γής και οι κρυφοί μοχλοί των πολυεθνικών κολοσσών.

Κλασσικό παράδειγμα έκκλησιαστικού οργανισμού με άτελεσφορη δράση είναι το «Παγκόσμιο Συμβούλιο των Έκκλησιών». Ο οργανισμός αυτός, πραγματικά παγκόσμιος στη σύνθεσή του, βρίσκεται στην έκτη δεκαετία της λειτουργίας του. Ίδρύθηκε το 1948, με προοπτική νά φέρει σέ επικοινωνία και σέ γόνιμο θεολογικό διάλογο τίς πολλές παραφυάδες του Προτεσταντισμού. Μέ την πάροδο, όμως, του χρόνου και μέ την αλλαγή των προσώπων, οί πρώτοι όραματισμοί ξεθώριασαν. Καί άλλες προτεραιότητες κυριάρχησαν στίς συζητήσεις και στους προγραμματισμούς του. Ο κατάλογος των τιτλοφορούμενων έκκλησιών-μελών διευρύνθηκε πολύ γρήγορα και σέ μεγάλη κλίμακα, μέ την είσοδο μικρότερων ή μεγαλύτερων ομάδων, πού προέρχονταν από όλα τά σημεία του πλανήτη, και πού κουβαλούσαν τίς ανησυχίες και τούς προβληματισμούς και των καταπιεσμένων λαών, αλλά και των κυριάρχων και έκμεταλλευτών. Καί, όπως ήταν φυσικό, μεταφέρθηκαν στην καρδιά του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Έκκλησιών, πού λειτουργήσε στην αρχή ως έστία προσέγγισης και ενότητας, οί φυγόκεντρες δυνάμεις των πικριών, των αντιπαραθέσεων και των άναμετρήσεων. Πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα, πού έπιδέχονται πολλαπλή ανάγνωση και διπλωματική διαχείριση, μπήκαν στην λίστα των συ-

ζητήσεων. Καί, σταδιακά, έκτόπισαν τίς πνευματικές άγωνίες της ανθρώπινης ύπαρξης και άποδυνάμωσαν τό λυτρωτικό μήνυμα του Χριστιανισμού. Στην έδρα του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Έκκλησιών, στη Γενεύη, συμπίεστηκε και άπονευρώθηκε ό πόθος για τη ζωή της Χάριτος, για κοινωνία Εύχαριστιακή μέ τό Θεό και για άδελφικό πλησίασμα στό συνάνθρωπο. Καί άναπτύχτηκε ένα φόρουμ Μαραθώνιων συζητήσεων και άναποτελεσματικών αποφάσεων. Πού δέν έπιλύουν προβλήματα. Καί δέν έπηρεάζουν την επικαιρότητα.

Κάποιος εκπρόσωπος, μέλος της Κεντρικής Έπιτροπής του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Έκκλησιών, είχε προσδιορίσει τό εύρος της δραστηριότητας του οργανισμού μέ τούτη τη φράση: «*Τό Παγκόσμιο Συμβούλιο είναι ένας μηχανισμός paper maker*». Δηλαδή, είναι έργαστήρι, πού παράγει χαρτιά και μόνο χαρτιά. Οί αποφάσεις του δέ δρομολογούνται σέ έργα. Καί αυτό, για ένα άπλούστατο λόγο. Γιατί δέν έχει καμιά διοικητική άρμοδιότητα. Καμιά Κυβέρνηση και κανένας διεθνής οργανισμός, από αυτούς, πού κατευθύνουν τίς τύχες του κόσμου, δέ συγκινείται μέ τίς εισηγήσεις του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Έκκλησιών και δέν τίς ένσωματώνει στην πολιτική του και στους άγώνες του.

Η άδυναμία και η άναποτελεσματικότητα του διεθνούς αυτού έκκλησιαστικού οργανισμού είναι σήμερα κοινός τόπος. Καί κανένας δέν περιμένει, ότι κάτι θα αλλάξει. Τά συμβούλια και οί συνεδριάσεις συνεχίζονται, σέ πολλά επίπεδα. Ο κόσμος και τά ξεοδα, πού καταβάλλονται, ξεπερνούν τη

φαντασία, ὅσων ζοῦν σέ μικρές χώρες καί ἔχουν τήν ἐμπειρία μᾶς περιορισμένης κλίμακας μόχθου καί δαπανῶν. Τό ἀποτέλεσμα, ὅμως, δέ γράφτηκε ποτέ ὡς ἐπιτυχία καί ὡς προηγούμενο, πού ἐμπνέει ἐλπίδα.

Ἡ μετατόπιση τῆς προβληματικῆς ἦταν τό μεγάλο λάθος τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Μπορεῖ κανεῖς νά τό ἐρμηνεύσει, λαμβάνοντας ὑπόψη τήν ἀφόρητη ἐκκοσμίκευση ὁλόκληρης τῆς Προτεστάντικης πτέρυγας. Τήν ἀποσύνδεση ἀπό τό μυστήριο τοῦ κόσμου καί τῆς ζωῆς. Τήν ἀποϊεροποίηση τοῦ προσώπου. Τόν καθολικό προσανατολισμό πρός τήν εὐμάρεια καί τήν ἀπόλαυση. Δέν μπορεῖ, ὅμως, νά ἀποδεχτεῖ τή μετατόπιση καί νά τή δικαιώσει, ὅταν τή βλέπει νά πραγματοποιεῖται μέσα στόν Ὁρθόδοξο χώρο καί, μάλιστα, μέ εἰσηγητή τόν προκαθήμενο τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ προβληματική καί ἡ δραστηριότητα, πού ἐγκαινίασε ὁ Χριστόδουλος, εἶναι ἀντίγραφο καί μάλιστα κακέκτυπο, τῆς προβληματικῆς καί τῆς δραστηριότητος τοῦ Προτεστάντισμοῦ. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος αὐτοπροβάλλεται ὡς μπροστάρης. Ὡς ἐκφραστής τῆς ἀγω-

νίας καί τοῦ πόνου τῶν λαϊκῶν μαζῶν. Ὡς τιμητῆς τῆς ποικίλης ἐκμετάλλευσης. Καί ὡς εἰσηγητῆς σωστικῶν λύσεων. Ἀλλά γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι οἱ φωνές του καί τά σκουζιματά του ἐξουδετερώνονται μπροστά στίς πύλες τῶν ἀμπαρωμένων ἀκοῶν. Γι' αὐτό καί τήν ἄλλη μέρα ἀλλάζει δισκέτα στό κομπιούτερ τῶν ἐλέγχων του καί τῶν εἰσηγήσεών του. Καί διαφοροποιεῖ τόν τόνο τῆς φωνῆς του.

Ὁρθόδοξο μήνυμα δέ δίνει. Προσέγγιση τοῦ λαοῦ στήν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας δέν καταφέρνει. Καί τοῦτο, γιά δύο λόγους. Ὁ πρῶτος: Γιατί εἶναι αἰχμάλωτος τῶν Μέσων Ἐνημέρωσης. Τοῦ μικροφώνου καί τοῦ τηλεοπτικοῦ παραθύρου. Καί τά παράθυρα αὐτά ἐνδιαφέρονται γιά ἐντυπώσεις καί ὄχι γιά λύσεις προβλημάτων. Καί ὁ δεύτερος λόγος: Γιατί ὁ ἴδιος ἔχει καταντήσῃ θύμα τῆς ἐκκοσμίκευσης καί τῆς εὐμάρειας. Καί δέν εἶναι σέ θέση νά προσφέρει, ἀπό περιουσία δικῆς του ἐμπειρίας καί στά πλαίσια ἀνεπιτήδευτης προβολῆς, τόν πλοῦτο τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσης καί τή γλυκύτατη γεύση τῆς ζωῆς τῆς Χάριτος.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

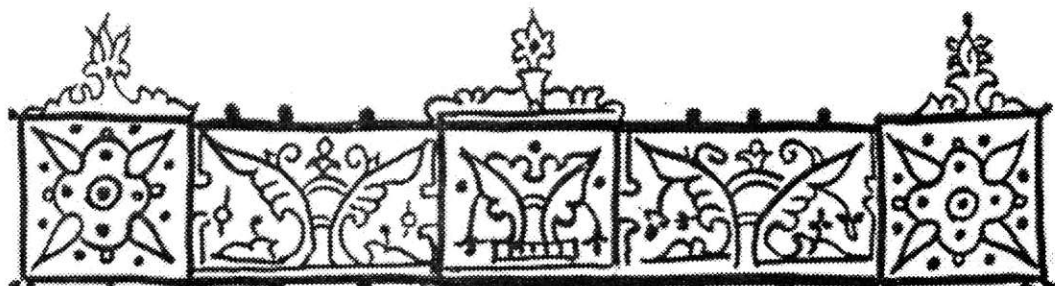
Παπα-Γιάννη

Ὁμοφυλόφιλος εἶναι... Κλέφτης, ἀρπάχτρας τοῦ παγκαριοῦ κεντρικῆς Μονῆς εἶναι... Κάτοχος καί ἐπενδυτής δισεκατομμυρίων εἶναι... Μητροπολίτης εἶναι... Στενός φίλος καί συνεργάτης καί προστατευόμενος τοῦ Χριστόδουλου εἶναι...

Τί τοῦ λείπει;

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

«ΥΠΟΜΝΗΜΑ».

Πρό πενταετίας, και συγκεκριμένα τὸ ἔτος 1998, μιὰ ομάδα φίλων τῆς Μητροπόλεως Ἀττικῆς ἐξέδωσε, με περισσὴ καλλιτεχνικὴ ἐπιμέλεια, ἐπιτραπέζιο Ἡμερολόγιο. Στὸ ἐξώφυλλό του ἀναγράφεται ὡς τίτλος: «Οἱ μάρτυρες τοῦ χθές, ὁδηγοὶ τοῦ σήμερα». Ὅλες οἱ σελίδες του εἶναι ἀφιερωμένες στοὺς μάρτυρες ἐκείνους Ἐπισκόπους ἀπὸ τὴ χορεία τῶν «Δώδεκα», τοὺς ὁποίους τόσο βίαια καὶ ἀντικανονικὰ ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὸ προσφιλὲς τους ποίμνιο, χωρὶς καμμιά κατηγορία καὶ χωρὶς δίκη ἢ τότε ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία, συνεπικουρούμενη ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴ κυβέρνησι τοῦ δικτάτορα Ἰωαννίδη.

Εἰδικότερα οἱ ἀναφορὲς γίνονται σὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς παραπάνω Μητροπολίτες, οἱ ὁποῖες ἐγκατέλειψαν τὴν παρούσα ἐπίγειο ζωὴ καὶ ἤδη, ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴν πικρία, ποὺ ἀνθρωπίνως δοκίμασαν ἀπὸ τὶς συμπεριφορὲς τῶν ἀδελφῶν τους Συνεπισκόπων, περιίπτανται σήμερα στὸ θρόνο τοῦ δικαίου Κριτῆ. Ἄς παραθέσουμε ἐπιλεκτικὰ μερικὰ χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ «Συναξάρι» τῶν ἁγίων αὐτῶν Ἐπισκόπων, ὅπως αὐτὰ εὐλαβικὰ καταγράφονται στὶς σελίδες τοῦ Ἡμερολογίου.

Γιὰ τὸν Ἐπίσκοπο τῆς ἀπέραντης ἀγάπης Μητροπολίτη Διδυμοτείχου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ: «... Ἀνθρώπος ἀπλὸς καὶ ἀθόρυβος. Πλησίαζε τὴ χαρὰ καὶ τὸν πόνο μὲ μιὰ διακριτικὴ εὐγένεια. Ὡς Ἱεράρχης ἦταν ἀκάματος καὶ πλούσιος σὲ ἐργασία πνευματικὴ. Μποροῦμε νὰ τὸν χαρακτηρίσουμε ὡς Ἐπίσκοπο μὲ ἄσβεστη

τὴν ἱεραποστολικὴ φλόγα... Ἦλθε ἡ ὥρα τῆς μεγάλης του δοκιμασίας. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκησι τοῦ 1974 τὸν ἀδίκησε κατάφωρα... καὶ κηρύχθηκε ἔκπτωτος τοῦ θρόνου του. Ὁ μακαριστὸς Γέροντας, χωρὶς ποτὲ νὰ ἀποδεχθεῖ τὴν καταδίκη του, χωρὶς νὰ παύσει, μὲ ὁποιοδήποτε τρόπο μποροῦσε, νὰ διαμαρτύρεται γιὰ τὴν πρωτοφανὴ ἀδικία, δέχθηκε τὸ σταυρὸ τοῦ διωγμοῦ καὶ τῆς ἐξορίας δοξάζοντας τὸ Θεό...».

Γιὰ τὸν ἀγωνιστὴ καὶ μαχητὴ Μητροπολίτη Κιλκισίου ΧΑΡΙΤΩΝΑ: «... Φλογερὸς, ἀνύστακτος, ἐφευρετικὸς καὶ ἀκούραστος σπέρνει παντοῦ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνοίγει τοὺς τομεῖς δράσεως καὶ ἐκκλησιαστικῆς παιδείας. Ἡ κάθε γωνιὰ τῆς Μητροπόλεως γίνεται σπῆτι τοῦ καὶ ἡ κάθε ὑπαρξὴ δέχεται τὴν προσφορὰ του... Θὰ ἀγωνιστοῦμε, θὰ τρέξουμε, θὰ κοπιᾶσουμε, συνήθιζε νὰ λέει... Ὁ ἀγὼνας του ἐρέθισε τὸν ἐκλεκτὸ τοῦ Ἰωαννίδη Ἀρχιεπίσκοπο Σερραφείμ... Τὰ τυφλὰ ὄργανα τὸν ἀκολούθησαν... Ἐριξαν τὴν ψῆφον τους καὶ καταδίκασαν ἀναπολόγητο τὸ δίκαιο συλλειτουργό τους...».

Γιὰ τὸν Ἐπίσκοπο τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς θυσίας Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης ΛΕΩΝΙΔΑ: «... Στὰ χρόνια τῆς ξενικῆς κατοχῆς ὁ π. Λεωνίδας ἔστησε τὶς ἐστίες τῆς ἀγάπης... Ὅλοι οἱ φτωχοὶ τῆς Θεσσαλονίκης εὗρισκαν ἓνα πιάτο ζεστὸ φαγητὸ στὶς ἐστίες τῶν συσσιτίων... Καθὼς τὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ἐγίνε πόλος ἑλξης καὶ ὁ φοιτητόκοσμος ὁλοένα πληθαίνει, ὁ π. Λεωνίδας ἔστησε ἓνα δευτέρον κέντρο, ποὺ ὑποδεχόταν τὰ ἀνήσυχτα

νιάτα... Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1974 ὁ φωτισμένος πνευματικὸς ἡγέτης τῆς Μακεδονίας σπρώχνεται μὲ τὴ βία μακριὰ ἀπὸ τὰ ἀγαπημένα του παιδιὰ. Οἱ πράξεις βίας καὶ ντροπῆς ποὺ συνόδευσαν τὴν ἀπομάκρυνσή του, δὲν περιγράφονται...».

Για τὸν ἀπλό, ἀλλὰ καὶ γενναῖο Μητροπολίτη Παραμυθίας ΠΑΥΛΟ: «...Ἱεράρχης ὑψηλοῦ πνευματικοῦ ἀναστήματος, μὲ ἀκέραιο ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα, μὲ βαθειὰ θεολογικὴ κατάρτιση καὶ παιδεία, μὲ ὑποδειγματικὸ ἀσκητικὸ τρόπο ζωῆς, μὲ ἔνθεο ζῆλο, μὲ ἀκαταπόνητη ἱεραποστολικὴ δράση καὶ πρὸ πάντων μὲ ἀγάπη πολλὴ καὶ ἀνυπόκριτη... Ἐν ἔτει 1974 ἀφαιρέθηκε ἀπὸ τὸ μακαριστὸ Ἱεράρχη ἡ διαποιμάνση τῆς Μητροπόλεως... Ὁ τρόπος τῆς ἀπομακρύνσεώς του τὸν ἔκανε νὰ πονέσει. Καὶ ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὁ Γέροντας πόνεσε πολὺ. Καὶ πολλὰς φορὲς ἔρχονταν στὰ χεῖλῃ του οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου: «Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ, εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρις;».

Γιὰ τὸ στοχαστὴ καὶ σεμνὸ Μητροπολίτη Χαλκίδος ΝΙΚΟΛΑΟ: «...Τὰ ἔργα, ποὺ πραγματοποιοῖσε στὰ λίγα χρόνια τῆς ποιμαντορίας του, μένουν ἀδιάψευστοι μάρτυρες τῶν ὁραματισμῶν καὶ τοῦ μόχθου του... Ὁ λαὸς τὸν ἀγάπησε. Στάθηκε στὸ πλευρὸ του... Μὲ μιὰ πράξη, ποὺ ἀποτελεῖ ὄνειδος, τὸν ἐξεθρόνισαν. Ἡ Χαλκίδα, τὸ ἀπορφανισμένο ποῖμνιο θρήνησε τὴν ἀπομάκρυνσή του. Λίγους μῆνες μετὰ τὴν ἀποχώρησή του, ἔμπαινε στὴ σκιά καὶ στὸν πόνο τῆς ἀρρώστιας. Καὶ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1975 φτερουγίσε στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ...».

Γιὰ τὸ νεώτερο σύγχρονο ἅγιο Μητροπολίτη Λαρίσης ΘΕΟΛΟΓΟ: «...Ὅσοι τὸν γνώρισαν, χαίρονταν τὴ γαλήνια μορφή του καὶ τὴν καθαρότητα τῶν προθέσεών του... Ἡ Θεσσαλικὴ πρωτεύουσα, ἡ Λάρισα, ἔζησε μιὰ νεκρανάσταση μὲ τὴν παρουσία τοῦ Μητροπολίτη Θεολόγου... ἡ καρδιά του πάντα γεμάτη. Ὁ βίος του ζωντανὴ ἀγιογραφία... Ἀρχισαν οἱ ἀπανωτές, μικροπρεπεῖς καὶ ἐμπαθεῖς ἐπιθέσεις ἐναντίον του. Ὁ Μητροπολίτης Θεολόγος ἔμεινε ὁρθὸς. Γενναῖος. Ὡς ἀκμῶν τυπτόμενος...».

Γιὰ τὸν καλὸ Σαμαρεῖτη τῶν πονεμένων ψυχῶν Μητροπολίτη Δημητριάδος ΗΛΙΑ (κατεῖχε τὸ θρόνο, ποὺ πῆρε βίαια ὁ σημερινὸς Ἀρχιεπίσκοπος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ): «...Σὲ ὅσους εἶχαν τὴν εὐλογία νὰ τὸν γνωρίσουν, ἄφησε τὴν ἀνάμνηση τῆς γεμάτης ἀγάπης καρδιάς γιὰ κάθε ἄνθρωπο... Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ποιμαντικῆς του προσφορᾶς συνδέθηκε μὲ τὸ Θεραπευτήριον «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ». Ἡ διακονία του πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς ἀδελφούς του ἦταν ὑποδειγματικὴ... Μὲ τὶς συντακτικὰς πράξεις τῆς δικτατορίας, τὸν Ἰούλιο τοῦ 1974 διώχθηκε ἀπὸ τὸ ποῖμνίό του. Γνωρίζοντας καλὰ ὅσους συνέβαλαν στὴν ἀδικη αὐτὴ ἐκδίωξη, προσευχόταν θερμὰ γιὰ τὴ μετάνοιά τους.

Γιὰ τὸν πρῶο καὶ ἡρωϊκὸ Μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟ: «...Ὁ ἱερέας Κωνστάντιος βρέθηκε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή στὴν πρωτοπορία τοῦ ἀγῶνα τοῦ 1940... Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ ἀπένειμε εὐαρέσκεια. Ἀλλὰ ὁ π. Κωνστάντιος δὲν ἀναπαύθηκε στὶς δόξες του. Ὅταν ὅλοι οἱ ἄρχοντες ἐφυγαν ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Καβάλας, ὅταν ὁ Μητροπολίτης ἔσπευσε νὰ κρυφτεῖ, ὁ ἱεροκήρυκας (π. Κωνστάντιος) ἔμεινε ἐκεῖ. Καὶ στὸ τέλος, ἀφοῦ τὸν χτύπησαν ἀλύπητα, τὸν ἀπῆλασαν. Στὶς 15.10.1947 ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διατύπωσε καὶ πάλι τὴν εὐαρέσκειά της... Ἐκεῖ, πάνω στὸ ἔργο καὶ στὸν ἀνύστακτο μόχθο τὸν βρῆκε ἡ σκληρότητα καὶ τὸν κτύπησε... Δίχως κατηγορία καὶ δίχως δίκη τὸν ἀπομάκρυναν βίαια ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο του ποῖμνιο...».

Ὅλοι οἱ παραπάνω Ἀρχιερεῖς, στὴ μνήμη τῶν ὁποίων μὲ εὐλάβεια καὶ ταπείνωση κατευθύνουμε σήμερα τὴ σκέψη μας, ὑπῆρξαν ἀστέρες, ποὺ ἐφώτισαν καὶ ἀδάμαντες, ποὺ ἐκόσμησαν τὸ δένδρο τῆς Ἐκκλησίας μας «ἡμῖν ὑπολιμπάνοντες ὑπογραμμόν». Ἡ ἀνιδιοτελεὴς διακονία τους, ἡ πλούσια πνευματικὴ τους προσφορά καὶ ἡ ἀταλάντευτη ἀποστολικὴ τους πορεία, ἦταν ἱκανὰ νὰ προκαλέσουν τὴν αἰτία τῶν πολλῶν διώξεων. Τοῦτο ἄλλωστε εἶναι ἴδιο ὅλων τῶν μαρτύρων καὶ

ἀγωνιστῶν τῆς Ἐκκλησίας μας. Καί κάτι ἀκόμη. Ὅλοι αὐτοί οἱ μακαριστοὶ Ἱεράρχες, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοί, ὑπῆρξαν οἱ χρυσὲς ἐπιλογές τῆς περιόδου τῆς ἀρχιεπισκοπείας τοῦ μακαριστοῦ Ἱερωνύμου. ΟΥΔΕΙΣ ἀπὸ αὐτοῦς, οὔτε ἓνας (ἀριθμητικῶς καὶ ὀλογράφως) ἔδωσε ἔστω καὶ τὴν ἐλάχιστη ἀφορμὴ γιὰ σχόλια ἢ συζητήσεις ἢ ιδιόρρυθμες συμπεριφορές ἢ σκάνδαλα πάσης φύσεως σὲ βάρος τοῦ προσώπου τους καὶ κατ' ἐπέκταση σὲ βάρος τῆς Ἐκκλησίας μας. Σκάνδαλα, τὰ ὅποια δυστυχῶς στὶς ἡμέρες μας πολὺ συχνὰ ἔρχονται στὴν ἐπιφάνεια, προκαλοῦν τὴν εὐαίσθησία τοῦ πιστοῦ λαοῦ μας καὶ τροφοδοτοῦν δεόντως τὰ ἐντυπα καὶ ἠλεκτρονικὰ μέσα ἐνημέρωσης, μὲ τὸ ἐντεῦθεν θλιβερὸ ἀποτέλεσμα, συνεπικουρούμενο καὶ ἀπὸ τὴν ἀπραξία τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως, νὰ πλήττεται τὸ κύρος τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐνίσχυση τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπὸ Ἀρχιερεῖς μὲ ἀμεμπτο ἦθος καὶ μὲ ἀγία βιωτὴ ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς πολλὰς προσφορές τοῦ μακαριστοῦ Ἱερωνύμου. Ἴσως ἡ μεγαλύτερη ἀπὸ ὅλες. Καί, ὅπως καὶ σὲ παλαιότερα σχόλια ἐπισημάναμε, τὴν περίοδο αὐτὴ, εἴτε τὸ θέλουμε εἴτε δὲν τὸ θέλουμε, ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἱστορικὸς τοῦ μέλλοντος θὰ τὴν χαρακτηρίσει ὡς τὸν «χρυσὸν αἰῶνα» τῆς νεώτερης ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας. Ὅσοι πολέμησαν καὶ ὅσοι καὶ σήμερα ἀκόμη δὲν κουράστηκαν νὰ πολεμοῦν τὸν Ἱερώνυμο καὶ τὰ ἔργα του, μὴ μπορώντας νὰ τοῦ ἀποδώσουν «σπίλον ἢ ρυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων», περιορίζονται, μόνο καὶ κατ' ἐπώδω, στοὺς ταπεινοὺς καὶ εὐτελεῖς χαρακτηρισμοὺς «τοῦ ἐκλεκτοῦ τῆς χούντας»! καὶ «τῆς λειτουργίας τῆς Ἀριστίνδην Συνόδου». Καὶ σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν πρῶτο χαρακτηρισμό, αὐτὸς κατέρρευσε τόσο ἄδοξα γιὰ τοὺς ὑποστηρικτές του ἀπὸ τίς ἐπίσημες μεταγενέστερες διαβεβαιώσεις διαπρεπῶν ἀκαδημαϊκῶν δασκάλων, ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων, ἀλλὰ καὶ πρωτεργατῶν τῆς τότε δικτατορίας. Ἀναφορικὰ ὅμως μὲ τὸν ἄλλο χαρακτηρισμὸ περὶ παραβάσεως τῶν Ἱερῶν Κανόνων μὲ τὴ συγκρότηση καὶ λειτουργία Ἀριστίνδην Συνόδου, θέλουμε νὰ ἐπισημάνουμε

ὅτι ἡ ἐπιλεγόμενη τότε «Πρεσβυτέρα Ἱεραρχία» δὲν ἐνομιμοποιεῖτο, ἢ, κατὰ προσφιλὴ ἐκφραση μακαρίτη πολιτικοῦ, «δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ὀμιλεῖ». Πρῶτον γιατί καὶ τὴν ἐκλογή τοῦ μακαριστοῦ Ἱερωνύμου ὡς Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῆ λειτουργίας τῆς Ἀριστίνδην Συνόδου τὴν ἀνεγνώρισαν καὶ τὴν ἀποδέχθηκαν ὅλοι σχεδὸν οἱ τότε Ἀρχιερεῖς, μὲ τὴν παρουσία τους στὴν χειροτονία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, μὲ τὴν ἀθρόα ἀποστολὴ συγχαρητηρίων τηλεγραφημάτων καὶ μὲ τὴν αὐθόρμητη καὶ ἀβίαστη συμμετοχὴ τους σὲ θεῖες λειτουργίες, ἀκολουθίες καὶ τελετές, ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλους τοὺς διοικητικοὺς σχηματισμοὺς. Καὶ πρέπει καὶ τοῦτο τὸ χαρακτηριστικὸ νὰ ἀναφερθεῖ. Ὅταν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος τὸ ἔτος 1969 ὑπέβαλε τὴν παραίτησή του, ὁ τότε ἐκπρόσωπος Τύπου τῆς Ἱεραρχίας, Μητροπολίτης Ἰωαννίνων καὶ μετέπειτα Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεὶμ ἐδήλωνε: «Ὅλα τὰ μέλη τῆς Συνόδου μὲ ἐκδηλον συγκίνηση καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνεκάλεσαν τὸν Ἀρχιεπίσκοπον. Ἐπρεπε νὰ εἴσθε εἰς τὴν αἴθουσαν, διὰ νὰ δεῖτε τὴν ὁμόθυμον θέλησιν τῆς Ἱεραρχίας... Ἡ ψῆφος ἔχει τὴν ἐννοια, ὅτι δὲν θέ-λομεν νὰ παραιτηθεῖ καὶ τὸν δεχόμεθα ὡς Προκαθήμενον»! (βλ. ΕΝΟΡΙΑ 1969). Καὶ τὸ δεῦτερο. Πῶς εἶχαν τὸ θάρρος οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς λεγομένης «Πρεσβυτέρας Ἱεραρχίας» (καὶ ὅσοι σήμερα εἶναι ὑποστηρικτές τῶν ἰδίων ἀπόψεων) νὰ ὀμιλήσουν γιὰ παράβαση τῶν Ἱερῶν Κανόνων μὲ τὴ συγκρότηση τῆς Ἀριστίνδην Συνόδου, γεγονός, ποὺ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ Δε-

καπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτήτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση:

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδά

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο.

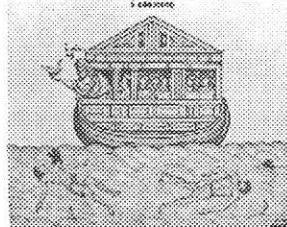
ἐμφανίζεται ἄλλωστε συχνότατα στήν πορεία τῆς ἐλλαδικῆς Ἐκκλησίας καί οἱ πῖο πολλοί ἀπό τοὺς παλιούς Μητροπολίτες ἀνάγουν ἐκεῖ τὴν ἐκλογή τους, ὅταν οἱ ἴδιοι, λίγα χρόνια ἐνωρίτερα, μὲ συντριπτικὴ πλειοψηφία, εἶχαν ἐκλέξει ὡς Ἀρχιεπίσκοπο πρόσωπο, γιὰ τὸ ὁποῖο ξεσηκώθηκε γενικὴ κατακραυγὴ καί ὁ ἴδιος ἔσπευσε σὲ λίγες μόνο ἡμέρες νὰ παραιτηθεῖ, ἐνῶ τὸ σῶμα τῆς Ἱεραρχίας ἀναγκάστηκε νὰ σιωπήσει; Ἦταν λοιπὸν παράβαση τῆς κανονικῆς τάξεως ἡ λειτουργία τῆς Ἀριστίνδην Συνόδου, τὴν ὁποία μάλιστα ὅλοι σχεδὸν οἱ Ἀρχιερεῖς ἐμπράκτως τὴν εἶχαν ἀποδεχθεῖ, καὶ δὲν ἀποτελέσει πρόδηλὴ καὶ μάλιστα οὐσιαστικὴ παραβίαση τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἡ παραπάνω ἀρχιεπισκοπικὴ ἐκλογή καὶ αὐτὴ ὄχι σὲ περίοδο δικτατορίας, ἀλλὰ ὑπὸ ἀπόλυτα ὁμαλὲς πολιτικὲς συνθήκες; Μὰ καὶ ἡ Σύνοδος, ποὺ ἐξέλεξε Ἀρχιεπίσκοπο τὸν μακαριστὸ Σεραφεῖμ καὶ

ἐκήρυξε (ἀντικανονικά) ἐκπτώτους τοὺς «Δώδεκα», δὲν ἦταν καὶ αὐτὴ «Ἀριστίνδην», ἀφοῦ ἀποκλείσθηκε ἀπ' αὐτὴ ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς τῶν ἐνεργῶν μελῶν τῆς; Ἄν κάθε σοβαρὸς ἄνθρωπος ὑπαγάγει σὲ κάποια λογικὴ βάσανο τὰ περιστατικὰ αὐτά, θὰ ἀντιληφθεῖ ἀσφαλῶς τὸ μέγεθος τοῦ παραλόγου.

Ἡ ἀναφορὰ μας στὶς ἅγιες μορφές τῶν «μαρτύρων τοῦ χθὲς καὶ ὁδηγῶν τοῦ σήμε-
ρα» ὀκτῶ Ἐπισκόπων ἀπὸ τὴ χορεία τῶν Δώδεκα, ἐγίνε αἰτία δικτὴν ὑπομνήματος, νὰ ἐπαναφέρουμε στὴ μνήμη μας καὶ ὀρισμένα ἄλλα περιστατικὰ, τὰ ὁποῖα συνδέονται ἄμεσα μὲ τὴ χρυσὴ περίοδο τῆς ἀρχιεπισκοπείας τοῦ μακαριστοῦ Ἱερωνύμου. Οἱ σύγχρονοι Ποιμένες μας, ἅς τὰ λάβουν ὑπόψη, ἅς προβληματισθοῦν καὶ ἅς ἐνεργήσουν κατάλληλα. Ὁ πιστὸς λαὸς μας πολλὰ γνωρίζει, ἀλλὰ καὶ γιὰ περισσότερα θλίβεται καὶ πονάει.

Συν.

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΤΗΣ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ**

Σέ μιά γιορταστικὴ ἀδελφικὴ ἐπικοινωνία χαρᾶς καὶ προβληματισμοῦ, ἡ Πανελλήνια Πρωτοβουλία γιὰ τὴν Ἀποκατάσταση τῆς Κανονικότητας καὶ τῆς Νομιμότητας στὴν Ἐκκλησίαν θὰ κόψει τὴ Βασιλόπιτα τοῦ ἔτους 2003.

Ἡ ἐκδήλωση θὰ γίνεῖ στό Ἀμφιθέατρο τοῦ Πολιτιστικοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν, ὁδ. Βασ. Σοφίας καὶ Ριζάρη 2, τὴν Τρίτη 11 Φεβρουαρίου 2003 καὶ ὥρα 7 μ.μ.

Τό μήνυμα τῆς χρονιάς θὰ δώσει ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Νικόδημος.

Ἡ παρουσία σας θὰ μᾶς δώσει χαρά.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ